

T. C.
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ

COĞRAFI İŞARET TESCİL BELGESİ

Tescil No	89
Başvuru Tarihi	07.06.2005
Başvuru No	C 2005/019
Yayın Tarihi	06.04.2006
Türü	Mahreç İşareti
Başvuru Sahibinin Kimliği	T.C Kalecik Belediye Başkanlığı
Başvuru Sahibinin Adresi	Şenyurt Mahallesi No:11/1 Hüseyin Sağırkaya Bulvarı Kalecik/ANKARA
Coğrafi İşaret	KALECİK KARASI ÜZÜMÜ
Coğrafi Sınırları	Türkiye Cumhuriyeti Sınırları İçi
Kullanılacağı ürün	Üzüm

Teknik özellikleri ve denetim biçimi ekte verilen coğrafi işaret 06.04.2006 tarih ve 26131 sayılı Resmi Gazete’de ilan edilmiş ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname’nin 12 nci maddesi gereğince 06.04.2006 tarihinden geçerli olmak üzere tescil edilmiştir.

M. Balci

Türk Patent Enstitüsü Başkanlığından :

555 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME GEREĞİ COĞRAFİ İŞARETLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN TESCİL TALEBİ İLANI

Aşağıda; başvuru tarihi, başvuru numarası, başvuru sahibi, çeşidi ve teknik özellikleri belirtilen coğrafi işaret tescil başvurusu, 4128 sayılı Kanunla düzenlemeler yapılan 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında ilgililerin "Başvurunun Resmi Gazetede ilan tarihinden itibaren altı ay içinde ilgili herkes 3, 5, 7 ve 8 nci maddelerdeki hükümlere uygunluk açısından tescil talebinin geçersizliğine ilişkin Enstitü nezdinde itirazlarda bulunur." hükmüne amir olan Kararnamenin 11 nci maddesinin 1 nci fıkrasına uygun olarak ilan edilmektedir.

Tescil edilecek coğrafi işaretler yine aynı Kararname'nin 20 nci maddesi gereğince; başkalarının aynı ürünleri üretimlerinin teknik özelliklerine uygunluğunun kontrolleri; aşağıda belirtilen komisyon tarafından hem üretim aşamasında hem de pazarlama aşamasında sürekli yapılacaktır.

Başvuru Tarihi: 07.06.2005

Başvuru No: C 2005/019

Başvuru Sahibi: Kalecik Belediye Başkanlığı

Adresi: Şenyurt Mahallesi No:11/1 Hüseyin Sağırkaya Bulvarı Kalecik ANKARA

Ürünün Adı: Üzüm

Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç işareti

Kullanım Biçimi: Markalama

Coğrafi İşaretin Adı: Kalecik Karası Üzümü

Ürünün Tanımı: Kalecik karası, şarap sektöründe kullanılan bir üzüm çeşididir. Bu ürün geçmiş zamanlardan beri yöre ekonomisine büyük yer tutmuştur ve bu nedenle coğrafi işaret olarak tescili gereklidir.

Üretim Alanı: Türkiye Cumhuriyeti sınırları içi.

Üretim Metodu: Kalecik karası yetiştiriciliğinde ilk aşamada iyi bir kök gelişimi için toprak en az 40 cm. derinlikte krizma yapılmaktadır. Dikim aşamasında arazinin durumuna göre sıra üzere ve sıra arası mesafeleri 1.5x3.0m,1.25x2.50,1.5x2.50,1.0x2.0 m olarak verilmektedir. Dikimde çukurlar çukur açma burguları veya elle yapılmaktadır.

Dikimde, dikilecek bağın toprak yapısına uygun anaçlar seçilmekte; bu anaçlarla aşılı Kalecik karası fidanları kullanılmaktadır. Aşılı fidanlarda aşılı kalemi olarak Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesinin selekte ettiği Kalecik karası çeşidinin klonları kullanılmaktadır. Terbiye şekli olarak telli dayanak sistemlerinde Kordon veya Guyot terbiye sistemleri uygulanmaktadır. Veya Goble terbiye sistemi tercih edilmektedir. Budama, her sene düzenli bir şekilde "karışık budama" olarak yapılmaktadır. Dikimden itibaren ilk üç sene bağın büyüme, gelişme ve şekil verilme aşaması olarak değerlendirilmekte; dördüncü seneden itibaren ürün alınmaktadır. Kalecik'te yağış yeterli olmadığı için ilk üç sene, gelişme aşamasında sulama yapılmaktadır. Gelişmiş omcalarda zaman zaman bendüşme zamanına kadar 1-2 su verilmektedir. Yeni tesis edilen modern bağlarda dikim sırasında taban gübrelemesi yapılmakta; ilkbaharda iki kez azotlu gübre uygulanmaktadır. Diğer besin elementleri toprak analizlerine göre kullanılmaktadır. Hastalıklara karşı koruyucu mücadele yapılırken, zararlılara karşı böcek popülasyonunun durumuna göre ilaç atılmaktadır.

Hasat işlemi, üzümün kendine has rengini ve tadını aldığı ve kuru madde miktarı 22.0 ± 2.0 olduğu zaman yapılmaktadır. Hasatta makas veya bıçak kullanılmaktadır.

Ürünün Ayırt Edici Özellikleri:

Bitkisinin ayırt edici özellikleri:

İsim :Kalecik karası .Sinonimi : Kara Kalecik.Yeri : Kalecik ilçesi. Sürgün ucu tipi : Vinifera. Renk :Güneş tarafı 1 ri-ni arası, arka tarafı 23 ea, 24 ea ve 1 ie arası. Genç yaprak formu: (4.-5. Yaprak) yaprak sathı az parlak ve 5 dilimli, orta dilim geniş kama şeklinde, Renk: üst tarafı 23 rn, arka tarafı 23 ie ile 23 ea arası, üst yüz damarları 7 ni ve 7 ne arası, sapa yakın kısımlar 7 ri ve 7 rn, alt yüzü 23 ea, sapa yakın kısımlar 7 ni kırmızılığında. Tüylülük : Yaprak yüzü üst tarafı yün gibi tüylü, arka tarafı çık sık keçe tüylü. Damarlar üst yüzeyde hafif keçe tüylü, alt yüzde fırça tüylü. Yaprak Sapı: Orta uzunlukta ve güneş tarafı 7 ni, arka tarafı 7 ni ile 7 ne arası, hafif fırça tüylü.Yaprak kenarı : Dişler irili ufaklı kama şeklinde bazen üçgen, Cepler: Sap cebi U şeklinde. Alt ve üst cepler derin U şeklinde. Sürgün, Formu: Oluklu. Renk: Güneş tarafı 24 ri, arka tarafı 23 ri. Tüylülük: Boğumlar ve boğum araları çok hafif yün tüylü, yer yer tüysüz. Sülükler, Çatallanma: Umumiyetle 2 parçalı 2 S -0 -2 S durumunda. Olgun Yaprak, formu: Mat görünümlü, büyükçe, azıcık kaba, kalınca yapılı ve 5 dilimli. Cepler: Alt cepler çok az derin olup U şeklinde (bazen hafif daralan U şeklinde) üst cepler derin U şeklinde; sap cebi daralan U (v şeklinde).Renk: Üst yüzü 23- 24 rn;alt yüzü 23 ie. Bazen 23 ni' den daha koyu. Tüylülük : Üst yüzü yer yer çok hafif yün tüylü, (bazen sıkça keçe gibi tüylü), alt yüzü sık keçe tüylü, (bazen sık fırça tüylü). Yaprak damarları, Renk: Üst yüzü 8 ni –7 ia arası, kaide 7ni-8ri arası kırmızılığında, alt yüzü 24ie-24rn, kaideye yakın yerde 7 ie'dir. Tüylülük: Üst yüzde hafif yün gibi tüylü (bazen keçe gibi tüylü), alt yüzü fırça gibi tüylü (bazen sık fırça gibi tüylü). Damarların teşkil ettiği açılarda tüylülük sık küme halinde fırça gibi. Yaprak dişleri: irili ufaklı kama ve bazen kıvrık şekilde. Diş uçlarının üst yüzü tüysüz, alt yüzü hafif keçe tüylü (Dişler bariz ve irili ufaklı, kama şeklinde). Rengi: üst yüzleri 3 ra, alt yüzleri 24 na. Yaprak sapı, orta uzun ve oluklu. Renk: Güneş tarafı 8 rn arka tarafı 7 ni ve çok hafif yer yer yün gibi tüylü. Çiçeği: Erdişi.

Ürününün ayırt edici özellikleri :

Salkım tek kanatlı, sık, kısmen mütecanis taneli. Salkım sapı: Kısa, orta kalınlıkta, üst kısmı iyi odunlaşmış, alt kısmı gevrek. Rengi: Odunlaşan kısmı 9 rn, alt kısmı 25 ie. Tane: Çoğunlukla elips olup, seyrek salkımlı olanları küresel. Rengi: 13 rn ile 13 ni arasında değişken, üzeri hafif puslu. Kabuk: İnce, tane etinden kolay ayrılabilir. Tane İçi: Dolgun, sulu, elyafsız, tatlı ve az tanenli 1-2 bazen 3 çekirdekli, 50 tanenin ortalama_uzunluğu 15,34 ± 0.11 mm, ortalama 14,22 ± 0.13 mmdir. Çekirdek, enli, şişkin ve tombul. Boyun kısmı hafif öne eğik, orta uzunlukta ve kılcaldır. Rengi: Sırt tarafı 6 rn ve 6 ni arası, karın tarafı 5 ni. Büyüklük: Ölçülen 20 çekirdeğin ortalama boyu 6.51 ± 0.39 mm ve ortalama eni 4.19 ± 0.52 mmdir. Ortalama yüksekliği 3.05 ± 0.36 mm ve 100 çekirdeğin ağırlığı 3.80 gr. Şalaz: Büyükçe, yuvarlağımsı, oval biçimde dışa doğru bombeli (sola kayık), kenarları çukur, ortası kabarıktır. Sırt çukuru: Yuvarlak ve sathi derinlikte mat görünümlü. Çekirdek çukurları, dar uzun. Raphe: Uzun nispeten kalın olup sırt çukurunu aşmakta ve şalazla birleşmektedir.

Yazlık sürgünlerin 10.30 cm. uzunlukta olduğu dönemde yapılan gözlemler:

Sürgün ucu tipi	: 7 Açık
Sürgün ucundaki antosiyan yoğunluğu	: 5 Orta
Sürgün ucundaki yatık tüylerin yoğunluğu	: 9 çok yoğun

Çiçeklenme döneminde yapılan gözlemler:

Boğumlar üzerindeki dik tüylerin yoğunluğu	: 5 Orta derecede yoğun
Sülüklerin sürgün üzerindeki dağılımı	: 1 Aralık olarak dizilmişlerdir. 2S+0+2S
Çiçek tipi	: 3 Erdişi

Tane tutumundan ben düşmeye kadar geçen dönemde yapılan gözlemler:

Olgun yaprak büyüklüğü	: 5 orta
Alanı	: $177.24 \pm 3.28 \text{ cm}^2$
Olgun yaprağın dilim sayısı	: 3 Beş dilimli
Olgun yaprakta dişlerin şekli	: 3 Her iki kenarı da dışbükey
Olgun yaprakta sap cebinin şekli	: 3 Açık
Olgun yaprakta damarlar arasındaki yatık tüylerin yoğunluğu	: 7 yoğun
Olgun yaprakta damarlar arasındaki dik tüylerin yoğunluğu	: 7 yoğun
Olgun yaprağın ampelografik ölçüleri	: Yaprak formülü 146-3-37
Ceplerin nisbi derinliği 64 olup, köşeli ve çok derin dilimli yapraklara sahiptir.	
<i>Olgunluk döneminde yapılan gözlemler:</i>	
Salkım uzunluğu	: 4 Kısa-Orta
	Uzunluğu: $15.20 \pm 2.32 \text{ cm}$.
	Genişliği: $10.72 \pm 1.55 \text{ cm}$.
Salkım sapının uzunluğu	: 3 Kısa
	Uzunluğu: $1.55 \pm 1.02 \text{ cm}$.
Tane uzunluğu	: 2 Çok Kısa-Kısa
	Uzunluğu: $15.65 \pm 0.17 \text{ mm}$.
	Genişliği: $14.40 \pm 0.16 \text{ mm}$.
Tane şekli	: 3 Küre
Tane kabuğunun rengi	: 7 Kırmızı-Siyah
Meyve etinin rengi	: 0 Renksiz
Taneden özel aromanın varlığı	: 0 Özel bir aromaya sahip değil.
Tanede çekirdeğin varlığı	: 2 Çekirdekli
	Çekirdek sayısı: 1.45 ± 0.12
Çekirdek kenarındaki çıkıntıların durumu	: 0 Düz

Kalecik Karası üzüm çeşidinin ben düşme ve olgunlaşma (hasat) dönemindeki bileşim öğeleri:

Bileşim Öğeleri	Dönemi	Minimum	Maksimum	Ortalama
Kuru madde(%)	Ben düşme	6.90	9.80	8.66
	Olgunlaşma	20.03	24.20	22.53
Tartarik asit(g/1)	Ben düşme	20.60	24.30	22.40
	Olgunlaşma	7.10	8.30	7.84
Malik asit(g/1)	Ben düşme	17.25	21.94	17.80
	Olgunlaşma	5.70	7.78	6.47
Şıra Randımanı(%)	Olgunlaşma	65.00	80.20	75.28

Muhafazası : Kalecik karası üzümü muhafaza edilmemektedir. Toplanan üzümler doğrudan doğruya ya üretici tarafından şaraphanelere götürülmekte yada alıcı firmalar kendi vasıtaları ile bağlardan bizzat almaktadırlar.

Ürünün Menşe Adı Olmasına İlişkin Bilgiler: Kalecik ilçesi topraklarının büyük çoğunluğunu kahverengi topraklar ve kırmızı-kahverengi topraklar oluşturmaktadır. Kızılırmak çevresinde yer alan toprakların bir kısmını ise alüviyal topraklar oluşturmaktadır. Kalecik karası çeşidinin kendine özgü bileşimi işte bu birinci grup toprakların mevcudiyetinden kaynaklanmaktadır. Kahverengi topraklar, profillerinde bol miktarda kalsiyum içerirler. Bu tip toprakların ana maddeleri marn, killi şist, kalker veya şist ara tabakalı killerden ibarettir. Ayrıca ince bünyeli alüviyalden ayrılmış bazalt, kireç kayası ve kil

taşıdır. Kırmızı kahverengi topraklar ise renkleri dışında diğer özellikleri itibariyle kahverengi toprakların aynı ve benzeridir. Bu tip topraklar kendine özgü iklimsel özellik gösteren bölgelerde oluşmaktadır. İlçeyi boydan boya kateden Kızılırmak'ın oluşturduğu özel mikroklima bu toprak özellikleriyle birleşerek Kalecik Karası'nın Türkiye'nin en önemli kırmızı şaraplık üzümü özelliğini kazanmasına neden olmaktadır. Şarabın kendine özgü bukesi, Kalecik Karası'nın ancak Kalecik ilçesi ekolojik koşullarda yetişmesi halinde oluşabilmektedir .

Denetleme: Kalecik Karası üzümünün teknik özelliklerine uygunluğunun kontrolleri Kalecik Belediye Başkanlığı koordinatörlüğünde; Kalecik Belediyesi, Ankara Ticaret ve Sanayi Odası, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bağcılıkta uzman öğretim üyesi , bağcılık konusunda en az yüksek lisans yapmış Ziraat Yüksek Mühendisi ve Kalecik Belediyesi'nin Bağcılık Danışmanından oluşacak en az 3 kişilik komisyonlar tarafından yılda 2 kez veya ihtiyaç duyulduğunda ve şikayet halinde her zaman yapılır.